

- Контроль за використанням земель;
- База даних про земельні ділянки.

Після проведення первинної та вторинної інвентаризації земель, територіальна громада зможе оцінити, відповідно до присутніх інструментів та методів, наприклад вартість оренди землі та прийняти рішення, які найбільше відповідають потребам та можливостям громади.

Нами було сформовано і обґрунтовано економічні чинники впливу на формування нових та розвиток вже створених територіальних громад, які потребують вирішення проблем задля поповнення територіального бюджету, інших економічних питань та управлінні земельними ресурсами в умовах реформи децентралізації. Вирішення цих факторів значною мірою покращить розвиток територіальних громад.

Список літератури

1. Проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення державної власності. URL: <https://land.gov.ua/provedennia-inventaryzatsii-zemel-silskohospodarsko-ho-pryznachennia-derzhavnoi-vlasnosti/> (дата звернення 21.02.2021).

Артемов В.О.

к.т.н, доцент

*Одеський державний аграрний університет,
м.Одеса*

Пономарчук Д.В.

здобувач вищої освіти

*Одеський державний аграрний університет,
м.Одеса*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

На шляху до Євросоюзу необхідно провести деякі зміни, адаптувати наше національне законодавство до законодавства ЄС. На розвиток об'єднаних територіальних громад насамперед впливають контролюючі чинники.

Контролюючі чинники полягають у нагляді за використанням та охороною земельно-ресурсного потенціалу, адже земля є основним національним багатством. Контроль за використанням та охороною земель – важлива функція державного управління в сфері земельних відносин, завдання якого полягає в забезпеченні виконання органами державної

влади та місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями і громадянами вимог земельного законодавства України.

Варто звернути увагу на те, що інспектування здійснюється за всіма без винятку суб'єктами земельних правовідносин, а не тільки за юридичними та фізичними особами; він стосується всіх земель незалежно від форм власності.

Контроль за використанням і охороною земель являє собою діяльність компетентних державних органів, яка спрямована на виконання вимог земельного законодавства, забезпечення гарантій реалізації земельно-правових норм та утвердження законності в земельних відносинах [1]. Він дозволяє не тільки виявляти та усувати наслідки земельних правопорушень, але й у разі потреби застосовувати заходи впливу до порушників земельного законодавства. Церегулювання охоплює всі категорії земель незалежно від форм власності та видів землекористування і поширюється на всіх суб'єктів земельних відносин.

Нагляд в громаді полягає у контролі за:

- 1) веденням державного обліку і реєстрації земель;
- 2) достовірністю інформації про наявність та використання земель;
- 3) використанням земельних ділянок відповідно до цільового призначення;
- 4) збереженням захисних насаджень і межових знаків; проведенням землеустрою;
- 5) здійсненням заходів щодо захисту земель від водної і вітрової ерозії, селів, підтоплення, заболочення, засолення, солонцювання, висушування, ущільнення та інших процесів, що призводять до погіршення стану земель,
- 6) невжиттям заходів щодо боротьби з бур'янами;
- 7) виконанням умов зняття, збереження і використання родючого шару ґрунту під час проведення робіт, пов'язаних із порушенням ґрунтового покриву;
- 8) своєчасним проведенням рекультивації порушених земель;
- 9) дотриманням вимог земельного законодавства в процесі укладання цивільно-правових договорів, передачі у власність, надання у користування, в тому числі в оренду, вилучення (викупу) земельних ділянок;
- 10) дотриманням вимог земельного законодавства органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з питань передачі земель у власність та надання у користування, у тому числі в оренду, зміни цільового призначення, вилучення, викупу, продажу земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах тощо.

На даний момент перед новоствореними об'єднаними територіальними громадами стоїть проблема відсутності контролю за

використанням та охороною земель, що неприпустимо для успішного об'єднаного формування.

Обмеження земель та їх встановлення є одним із найсуттєвіших механізмів регулювання земельних відносин у сучасній системі управління земельними ресурсами та реалізації публічних інтересів щодо охорони і раціонального використання природних ресурсів.

Огляд інституційного забезпечення та наукових праць показав, що в Україні виявлено велику кількість нормативно-правових актів, які регулюють розміри охоронних зон, проте у деяких випадках це призводить до неоднозначності, як у термінології, так і під час проектування зон дії обмеження. Науковці вказують на недоліки в чинному законодавстві, наголошують на відсутній взаємодії між нормативно-правовими актами та недослідженість питання в цілому.

Проект землеустрою та його розробка щодо встановлення обмежень у використанні земель на території ОТГ та внесення інформації про обмеження до бази даних державного земельного кадастру, забезпечать раціональне й ефективне використання земель, оскільки в час прогресивних технологій та великої кількості інформації, кадастрові системи є важливим інструментом у прийнятті управлінських рішень, а інформація, що міститься в них, забезпечить прийняття науково-обґрунтованих рішень у сфері організації раціонального використання та охорони земель усіх без виключення категорій.

Ми вважаємо, що законодавство України надає органам місцевого самоврядування багато допустимих дій у тому, що стосується регулювання земельних відносин і використання землі. Окрім цього, в Земельному кодексі нема чіткості щодо сфери повноважень органів місцевого самоврядування, тому є небезпека, що в разі невизначеності, органи влади даватимуть власне тлумачення своїх повноважень, які в свою чергу можуть суперечити з поглядами громадян.

Виходячи з цього, ми пропонуємо вирішити дану проблему шляхом збалансування системи владних повноважень у сфері земельних відносин між органами місцевого самоврядування та виконавчою владою, встановлення комплексної рівноваги та взаємного контролю.

Отже, вирішення основних, на нашу думку проблем, встановить більш демократичну й ефективну систему державного управління, яка передбачить розширення повноважень регіональних і місцевих влад, дозволить суттєво підвищити розвиток новостворених об'єднаних територіальних громад, бо кожен з нас хоче жити на квітучій вулиці в ошатному селі, селищі чи місті, користуватися обладнаними об'єктами інфраструктури, швидко і якісно отримувати адміністративні послуги.

Вирішення піднятих нами проблем надасть змогу усунення прогалин і вдосконалення процесів децентралізації задля забезпечення збереження

села, де люди повинні мати не менш комфортне життя, ніж у місті та встановлення стабільності в нашій державі.

Список літератури

1. Децентралізація. Одеська область. URL: <https://decentralization.gov.ua/areas/0482> (дата звернення 28.02.2021).

Дурман М.О.

*д.держ.упр., доцент,
професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування
Херсонський національний технічний університет,
м. Херсон*

Козловська А.С.

*здобувач вищої освіти
Херсонський національний технічний університет,
м. Херсон*

ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ ЯК ОДНЕ З ДЖЕРЕЛ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Однією з нагальних вимог сьогодення у розвитку територіальних громад є ефективне використання коштів дохідної частини місцевого бюджету на виконання делегованих та власних повноважень органів місцевого самоврядування. Одним із джерел наповнення дохідної частини є місцеві податки і збори, які, згідно статті 10 Податкового кодексу України [1], стовідсотково зараховуються до місцевого бюджету. На сьогодні в Україні можуть встановлюватися два місцевих податки і два збори. Цією ж статтею визначається обов'язковість для органів місцевого самоврядування встановлення єдиного податку та податку на майно (в частині транспортного податку та плати за землю, крім земельного податку за лісові землі). Інші місцеві податки і збори можуть встановлюватися за бажанням відповідного органу місцевого самоврядування.

Відповідно до статей 64 і 69 Бюджетного кодексу України [2] плата за землю зараховується до загального фонд місцевого бюджету і може бути використана на цілі, що визначаються рішенням про місцевий бюджет.

Платниками земельного податку є: власники земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також їх землекористувачі.

Базою оподаткування є:

- нормативна грошова оцінка земельних ділянок з урахуванням